

Sag T-1/08

Buczek Automotive sp. z o.o. mod Europa-Kommissionen

»Statsstøtte — strukturomlægning af den polske stålindustri — inddrivelse af offentlig gæld — beslutning, hvorved støtte erklæres for uforenelig med fællesmarkedet og kræves tilbagesøgt — annullationssøgsmål — retlig interesse — formaliteten — begrebet statsstøtte — kriteriet om den private kreditor«

Rettens dom (Anden Afdeling) af 17. maj 2011 II - 2112

Sammen drag af dom

1. *Annullationssøgsmål — fysiske eller juridiske personer — søgsmålsinteresse — kommissionsbeslutning om en støttes uforenelighed med fællesmarkedet — fastsættelse af de beløb, der skal tilbagesøges hos forskellige støttemodtagere*
(Art. 230, stk. 4, EF)
2. *Statsstøtte — begreb — fordel, der følger af medlemsstaternes undladelse af at begære en virksomhed i økonomiske vanskeligheder konkurs for at inddrive offentlig gæld*
(Art. 87, stk. 1, EF)

3. *Statsstøtte — begreb — vurdering på grundlag af kriteriet om den private investor — indrivelse af offentlig gæld hos en virksomhed i økonomiske vanskeligheder*
(Art. 87, stk. 1, EF)
4. *Institutionernes retsakter — begrundelse — forpligtelse — rækkevidde — kommissionsbeslutning vedrørende statsstøtte — kendetegn ved konkurrencebegrænsning og påvirkning af samhandelen mellem medlemsstaterne — den blotte gentagelse af ordlyden af artikel 87, stk. 1, EF — utilstrækkelig begrundelse*
(Art. 87, stk. 1, EF og art. 253 EF)

1. Et annullationssøgsmål anlagt af en fysisk eller juridisk person kan kun admitteres, såfremt sagsøgeren har en interesse i, at den anfægtede retsakt annulleres. En sådan interesse foreligger kun, såfremt en annullation af den anfægtede retsakt i sig selv kan have retsvirkninger, og søgsmålet således med sit resultat kan tilføre den sagsøgende part en fordel.

der skal tilbagesøges hos de andre støttemodtagere, annulleres.

(jf. præmis 34, 35, 37 og 38)

Med hensyn til en kommissionsbeslutning, der erklærer en støtte uforenelig med fællesmarkedet og kræver tilbagesøgning af den, har en virksomhed interesse i at opnå annullation af den anfægtede beslutning, for så vidt som Kommissionen kræver tilbagebetaling af et beløb fra selskabet. Det kan dog i det foreliggende tilfælde ikke antages, at selskabet har en interesse i, at hele beslutningen om fastsættelse af de beløb,

2. Hvad angår betingelsen om fordelene i henhold til artikel 87, stk. 1, EF er støttebegrebet mere generelt end tilskudsbegrebet, fordi det ikke blot omfatter positive ydelser såsom selve tilskuddene, men ligeledes de indgreb, der under forskellige former letter de byrder, som normalt belaster en virksomheds budget, og derved, uden at være tilskud i ordets egentlige forstand, er af samme art og har tilsvarende virkninger. Ydermere sonderer artikel 87 EF ifølge fast retspraksis ikke

ud fra grundene til eller formålet med de statslige interventioner, men bestemmelsen definerer disse i kraft af deres virkninger.

I tilfælde af en virksomhed i økonomiske vanskeligheder, som er debitor for offentlige kreditorer, kan den omstændighed, at de offentlige myndigheder ikke vælger en konkursbegæring mod virksomheden og nøjes med — endog med omhu — at gennemføre de retlige inddrivelsesprocedurer for den offentlige gæld, udgøre en fordel. Enhver konkursprocedure, uanset om den fører til en genoprettelse af det konkursramte selskab eller til dets afvikling, har således i det mindste nævnte selskabs afvikling af gælden til formål. I denne sammenhæng er den frihed, som det konkursramte selskab har til at forvalte både sine aktiver og aktiviteter, begrænset. Ved at afholde sig fra at begære virksomheden konkurs giver myndighederne således dette selskab mulighed for at have et tidsrum, hvor det frit kan anvende sine aktiver og fortsætte forretningerne, hvilket giver det en fordel, som kan udgøre en statsstøtte.

(jf. præmis 68, 69 og 77)

3. Med henblik på at vurdere, hvorvidt en statslig foranstaltning skal anses for at være statsstøtte ifølge artikel 87 EF, må det fastlægges, hvorvidt den virksomhed, foranstaltningen er rettet til, opnår

en økonomisk fordel, som den ikke ville have opnået under sædvanlige markedsbetingelser. Med henblik herpå bør de pågældende offentlige organer med hensyn til udestående offentlig gæld sammenlignes med en privat kreditor, der søger at få inddækket beløb, som en debitor i økonomiske vanskeligheder skylder ham.

Når en virksomhed, som står over for en væsentlig forringelse af sin økonomiske situation, foreslår en aftale eller en række aftaler om omstrukturering af dens gæld til sine kreditorer med henblik på at genoprette sin økonomiske situation og undgå afvikling, må hver enkelt kreditor træffe et valg dels med hensyn til det beløb, der bliver tilbudt ham i den foreslåede aftale, dels med hensyn til det beløb, som han forventer at kunne opnå i forbindelse med virksomhedens eventuelle afvikling. Dette valg er påvirket af en række faktorer, såsom om kravet er pantesikret, privilegeret eller simpelt, arten og omfanget af eventuel anden sikkerhed, en vurdering af mulighederne for genopretning af virksomheden og det udbytte, han vil kunne opnå ved en afvikling. Det følger heraf, at det tilkommer Kommissionen — for hvert af de offentlige organer og under hensyn til ovennævnte faktorer — at afgøre, om gældsreturneringen var klart mere omfattende end den, som en tænkt privat kreditor, der indtager den samme stilling i forhold til virksomheden som det pågældende offentlige organ, og som søger at inddrive de beløb, han har til gode, ville være gået

med til. I et tilfælde, hvor der ikke er indgået nogen aftale om omstrukturering af gælden, stilles en tænkt privat kreditor over for et valg dels med hensyn til det forudsigelige produkt af den retlige inddrivelsesprocedure for gælden, dels med hensyn til det beløb, som han forventer at kunne opnå efter afslutningen af selskabets konkursprocedure.

efter denne sammenligning af de relevante konkrete forhold.

Hvor begrænset deres kontrol end måtte være, skal Unionens retsinstanter bl.a. tage stilling til den materielle nøjagtighed af de beviser, der henvises til, oplysningernes troværdighed og sammenhæng, men ligeledes kontrollere, om disse oplysninger udgør alle de relevante oplysninger, som skal tages i betragtning, og om disse oplysninger taler til støtte for Kommissionens konklusioner.

Da de nationale myndigheder, der søger at inddrive offentlig gæld, ikke er forpligtet til at udnytte alle de inddrivelsesmetoder, som de har, er den eneste forpligtelse, som myndighederne er underlagt, for at deres indgreb ikke kan betegnes som statsstøtte, at de udviser en adfærd som den, en privat kreditor under normale markedsvilkår ville have udvist.

(jf. præmis 70, 82-85, 87 og 89)

4. Med hensyn til kvalifikationen af en støtteforanstaltning kræver begrundelsespligten, at de grunde, der førte Kommissionen til at fastslå, at støtteforanstaltningen faldt inden for anvendelsesområdet for artikel 87, stk. 1, EF, skal være angivet. Hvad angår betingelserne om påvirkning af samhandelen mellem medlemsstaterne og fordrejning eller trussel om fordrejning af konkurrencevilkårene er en kortfattet beskrivelse af de faktiske og retlige omstændigheder, som blev lagt til grund for vurderingen af disse betingelser, tilstrækkelig. Det påhviler ikke Kommissionen at foretage en økonomisk analyse af den reelle situation på det pågældende marked, den støttemodtagende virksomheders markedsandel, de konkurrerende virksomheders stilling og samhandelen mellem medlemsstaterne vedrørende de pågældende produkter og tjenesteydelser, når den har forklaret, på hvilken måde den omtvistede støtte fordrejer konkurrencevilkårene og påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.

Såfremt der findes flere inddrivelsesmetoder, er det imidlertid nødvendigt at sammenligne de forskellige metoders respektive meritter for at fastlægge den, som den private kreditor ville have valgt, og Kommissionen kan trods det vide skøn, der tilkommer den, hvad angår en kompleks økonomisk vurdering ikke fritages fra at begrunde den konklusion, som den anfører at være nået frem til

Det påhviler ikke desto mindre Kommissionen selv i tilfælde, hvor det fremgår af selve de omstændigheder, hvorunder støtten ydes, at den kan påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne og fordreje eller true med at fordreje konkurrencevilkårene, i det mindste at angive disse omstændigheder i beslutningens begrundelse.

En beslutning vedrørende statsstøtte er utilstrækkeligt begrundet som omhandlet i artikel 253 EF, når den med hensyn til påvirkningen af samhandelen mellem

medlemsstaterne og fordrejning eller trussel om fordrejning af konkurrencevilkårene blot er begrænset til en gentagelse af ordlyden af artikel 87, stk. 1, EF og ikke indeholder den mindste beskrivelse af de faktiske og retlige omstændigheder, som blev lagt til grund for vurderingen af disse betingelser, end ikke i forbindelse med beskrivelsen af, under hvilke omstændigheder denne støtte er tildelt.

(jf. præmis 101, 102 og 105-107)